

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 12. 1919, sp. zn. R II 171/19

Číslo: 350/1919

Právní věta:

Pro rozhodnutí, zda cizozemský žalobce jest povinen dáti žalobní jistotu, jest směrodatným stav vzájemnosti v čase, kdy prvá stolice vydala usnesení o návrhu žalovaného.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.12.1919

Spisová značka: R II 171/19

Číslo rozhodnutí: 350

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Ve sporu firmy A., Dánské akciové společnosti, proti firmě B. ve Slezsku navrhla žalovaná firma, by uloženo bylo žalující firmě, dáti žalobní jistotu. Prvá stolice usnesením ze dne 25. září 1919 návrh zamítla, poněvadž dle sdělení ministerstva spravedlnosti v Dánsku až do doby, kdy vstoupí tam v platnost nový zákon o výkonu soudnictví ze dne 11. dubna 1916, to jest do 1. října 1919, od cizích žalobců žalobní jistota nemohla býti požadována.

Rekursní soud vyhověl návrhu, poněvadž dle shora dotčeného sdělení ministerstva spravedlnosti počínajíc dnem 1. října 1919 platí v Dánsku § 323 nového civilního řádu soudního, jímž ukládá se cizím žalobcům, by k návrhu žalovaného dali žalobní jistotu, takže dočasné osvobození Československých státních občanů od povinnosti k žalobní jistotě v Dánsku přestalo dnem 1. října 1919, tudíž v době, kdy spor, o který se zde jedná, ve věci samé ještě ani nezapočal, a poněvadž v případech § 58 c. ř. s. za žalobní jistotu lze dle § 60, odstavec třetí c. ř. s. žádati i za řízení opravného a nelze proto žalující firmu sprostiti povinnosti k žalobní jistotě jedině proto, že v čase usnesení první stolice ještě neprošla lhůta, po kterou tuzemci v Dánsku dočasně osvobozeni byli od žalobní jistoty.

Nejvyšší soud obnovil usnesení první stolice.

Důvody:

Jest zásadou civ. řádu soudního, že pro věcné a právní posuzování sporu jest rozhodným den, kdy byl vydán rozsudek prvního soudu. Ohledně žalobního nároku na plnění vyslovuje § 406 civ. ř. s. přímo a

určitě, že nároku takovému lze vyhověti pouze tehdy, když plnění bylo v čase vydání rozsudku v první stolici již splatno. Poněvadž i nárok na složení jistoty ve sporu jest povahou svou nárokem na plnění, dlužno užiti i na mezisporu o jistotu zásady § 406 c. ř. s., a rozhoduje tedy v otázce, zda jistota jest požadována právem čili nic, právní stav platný v čase rozhodnutí mezisporu. V tomto případě bylo první stolicí rozhodnuto dne 25. září 1919, a v té době, jak první soud zcela správně na základě vysvětlení podaného ministerstvem spravedlnosti ze dne 1. září 1919 rozhodl, v Dánsku od příslušníků cizích států se jistota pro soudní náklady nepožadovala, a tedy dle § 57 odstavec druhý také pro Dánského žalobce nebylo povinnosti odpůrci složit jistotu ve sporu projednávaném v republice Československé. Výklad, který uvedenému výnosu ministerstva spravedlnosti dává soud rekursní, není správným; z výnosu toho jde jasně na jevo, že až do doby, kdy vstoupí v platnost zákon o výkonu soudnictví ze dne 11. dubna 1916, t. j. do 1. října 1919, od cizích žalobců v Dánsku jistota za náklady rozepře požadována býti nemohla; nebyl tedy cizí žalobce v Dánsku bezpodmínečně povinen, jistotu položit. Poukaz rekursního soudu k tomu, že spor, v němž jistota jest požadována, se rozvine teprve po 1. říjnu 1919, - že spor ve věci vůbec ještě nezačal, jak rekursní soud tvrdí, není správně, bylať již podána žalobní odpověď, - na věci ničeho nemůže měniti, zvláště když civilní řád soudní poskytuje možnost, aby, změní-li se poměry za sporu, zvláště odpadne-li vzájemnost, i v dalším průběhu sporu byla jistota požadována.